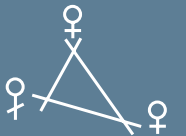

EYLÜL
2017
SAYI 29

kadınlarla mor bülten

KİHEP KURUMSAL ORTAKLIKLARLA DAHA ÇOK KADINA ULAŞIYOR •
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ SEMİNERLERİ PİLOT UYGULAMALARI •
11. KİHEP EĞİTİCİ EĞİTİMİ • SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ'NİN
YERELDE YAYGINLAŞTIRILMASI VE BÖLGESEL GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

Bu Sayı

Merhaba sevgili *Kadınlarla Mor Bülten* okurları,

Mor Bülten'in yeni bir sayısıyla daha sizlerle buluşmaktan çok mutluyuz. Bu sayıda Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) olarak yürüttüğümüz faaliyetlerden satır başlarını Bizden Haberler bölümünde paylaştık.

Özellikle son zamanlarda artan hak ihlallerinin kazanılmış haklarımıza yönelik büyük tehdit oluşturduğu bu olağanüstü koşullarda, KİHEP ve savunuculuk bağlamındaki faaliyetlerimizi sürdürdük. Konuya ilişkin haberlerimizi aktardığımız ilerleyen sayfalarda, 11. KİHEP Eğitici Eğitimi, KİHEP kurumsal iş birliklerimiz, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Seminerlerimiz, ortağımız Çankaya Belediyesi ile iş birliği içinde çoğalttığımız Haklarımız Var kitapçık serimizle ilgili haberleri bulabilirsiniz. KİHEP eğitimcilerimiz ve katılımcılarımızın içten ve heyecan verici paylaşımları da yine bu sayımızda yer alıyor.

Ayrıca bu sayıda, KİH-YÇ olarak son yıllarda, -başta Hedef 5 yani Toplumsal Cinsiyet Eşitliği olmak üzere- Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri konusunda ulusal ve uluslararası düzeylerde yürüttüğümüz savunuculuk faaliyetlerimize de yer veriyoruz.

Kadın Hareketi bölümümüzde, Türkiye'deki barış süreçlerine kadınların katılımını arttırmak amacıyla geçtiğimiz sene kurulan Demir Leblebi Kadın Derneği'nden Sevna'nın konuyla ilgili bir yazısını ve Engelli Kadın Derneği'nden Özlem ile engelli kadınların sorunları ve kadın hareketi ile ilişkilerine yönelik gerçekleştirdiğimiz röportajı paylaşıyoruz.

Yine Kadın Hareketi bölümünde, 13 Haziran'da aramızdan ayrılmasının ardından, Türkiye'deki kadın hareketine her zaman güç vermeye devam edecek olan Şirin Tekeli'yi anıyoruz.

Hukuk Köşesi'nde ise, KİHEP Eğiticimiz Avukat Özlem Ayata, 2011'den bu yana Suriye'de devam eden savaş dolayısıyla ülkelerini terk etmek zorunda kalan Suriyeli mülteci kadınlara yönelik başta cinsel şiddet olmak üzere artan şiddeti ve konuya ilişkin ulusal ve uluslararası yasal mevzuatı aktarıyor.

Türkiye'de kadınlar için daha eşit, adil ve özgür bir ortamın oluşmasını umuyor ve iyi okumalar diliyoruz.

Dayanışmayla...

Derya & Zelaya

Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği

Kadınlarla Mor Bülten 6 Aylık KİHEP İletişim Bülteni, Sahibi: Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği • **Sorumlu Müdür ve Yazı İşleri Müdürü:** Zelaya Bedriye Ayman • **Yayına Hazırlayan:** Derya Acuner • **Katkıda Bulunanlar:** Berfu Şeker, Damla Eroğlu, Derya Acuner, Duygu Şahin, Gülşah Seral, Hande Ersayoğlu, Nebahat Yalçın Kaya, Özlem Ayata, Pınar Büyüktaş, Şehnaz Kıymaz Bahçeci, Yeşim Erkan Yetişer, Zelaya Ayman • **İletişim Adresi:** İnönü Cad. Saadet Apt. No: 29/6 Gümüşsuyu 34437 İstanbul - (212) 2510029 • **newways@wwhr.org** • **Grafik tasarım:** MYRA • **Baskı:** İmak Ofset Basım Yayın San. İstanbul

Kadınlarla Mor Bülten'e mali katkıda bulunan İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı'na (Swedish International Development Cooperation Agency-SIDA) teşekkür ederiz.

* *Mor Bülten'e internet sitemizdeki yayınlar bölümünden de ulaşabilirsiniz: www.kadinininsanhaklari.org*

* *Bu bültende yayımlanan yazı ve fotoğraflar sahibinden izinsiz kullanılamaz.*

İÇİNDEKİLER

2 BU SAYI

3 BİZDEN HABERLER

7 KİHEP'TEN HABERLER

7 Olağanüstü Koşullara İnat Yaşasın Kadının İnsan Hakları

8 Olağanüstü Halin KİHEP Grup Çalışmalarımıza Etkisi

9 "Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddete Karşı" Kampanya Kapsamında KİHEP

10 "KİHEP'le Yolumuz 20 Sene Sonra Kesişti"

11 "Baştan Başladım, Yine Yeniden Kalktım..."

11 "KİHEP'teki Anılarım Hayatımın Mihenk Taşları Oldu..."

12 Çeşme'nin ÇEŞKA'sı

13 Basında KİHEP

14 KADIN HAREKETİNDEN

14 Şirin Tekeli'yi Sevgi ve Özlemle Anıyoruz...

15 2017 Onur Yürüyüşü'nün Ardından

16 Demir Leblebi Kadın Derneği: "Kadınlar, Barış Bizim Sayemizde Gelecek!"

17 Engelli Kadın Derneği: "Farklı İhtiyaçları Görmemiz Gerek"

18 DÜNYADAN

18 Kadınlar, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İçin "Biz Bize"de Buluştu

18 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne Ulaşabilmek İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması Bir Ön Koşuldur!

19 BM 61'inci Kadının Statüsü Komisyonu Toplantısı Kapsamında "Mor Ekonomi" Panelini Gerçekleştirdik

20 SKH'ler Bölgesel Çerçeve Gözden Geçirildi

20 HUKUK KÖŞESİ

20 Türkiye'de Mülteci Kadınlara Yönelik Artan Şiddet

23 HAKLARIMIZI ÖĞRENEBİLMEK İÇİN BAŞVURULABİLECEK KURUMLAR LİSTESİ

Bizden Haberler

Türkiye'nin özellikle son iki yıldır içinden geçtiği olağanüstü siyasi ve ekonomik koşullar, kadının insan haklarının daha da gerilemesine sebep olmaya devam ediyor. Bu son derece zorlu koşullar demokratik işleyişi ve kurumları olumsuz yönde etkilediği gibi, aynı zamanda kadınlara yönelik ayrımcılık ve şiddeti de hiç olmadığı kadar artırıyor. Kadınların yaşam hakkını ihlal edecek düzeydeki bu gidişat, aynı zamanda kazanılmış haklarımıza yönelik de büyük tehditler içeriyor.

Son olarak resmi nikah akdini gerçekleştirecek yetkili memurlara müftülerin de eklenmesini öneren yasa tasarısının gündeme getirilmesi, yıllara dayanan bir çaba ve mücadeleyle kazanmış olduğumuz yasal haklarımızın elimizden teker teker alınmak istendiğinin bariz bir göstergesi ve son derece kaygı verici. Bu konuyla ilgili cevap bekleyen pek çok sorumuz bir yana, hükümetin

bu girişimi, hem Türkiye'de eşitliği hedefleyen ve oldukça önemli adımlar atılarak oluşturulmuş yasal mevzuatın eşitlikçi ruhuna büyük zarar veriyor hem de bu bağlamda büyük bir geriye gidişi ifade ediyor. Bu gidişatın geri çevrilmesi ve bu yanlış adımlara kararlı bir şekilde son verilmesi gerekiyor.

Bununla birlikte, bizler de kadınların eşitlik mücadelesinde özellikle son 40 senede büyük rol oynayan Türkiye kadın hareketinin bir parçası olarak, yapmakta olduğumuz işlere devam etmeyi bu noktada özellikle önemli buluyoruz. Zira hak mücadelesi, ulusal ve uluslararası yasalarda tanınmış temel demokratik bir haktır. Bu kapsamda son aylarda yürüttüğümüz bazı faaliyetleri sizlerle kısaca paylaşmak istiyoruz.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi ile ortak çalışmamızın kapanış toplantısı

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) TÜRKİYE OFİSİ İLE ORTAK ÇALIŞMAMIZI TAMAMLADIK

ILO Türkiye Ofisi ile iş birliği içinde 2015 yılından bu yana yürüttüğümüz Kadının İnsan Hakları Eğitimleri (KİHE) ve Eşitlik Seminerleri çalışmalarımızı Şubat 2017 sonu itibarıyla tamamladık. KİHE grup eğitimlerine İstanbul'da Kadıköy Belediyesi ve Maltepe Belediyesi, Ankara'da Çankaya Belediyesi, Altındağ Belediyesi ve Yenimahalle Belediyesi ile Bursa'da Bursa Büyükşehir

Belediyesi ve Osmangazi Belediyesi'nin mesleki eğitim kurslarına kayıtlı toplam 827 kadın katıldı. Ayrıca, ILO Ankara ofisi ile birlikte yine aynı illerdeki 7 belediye, 2 sendika ve 6 özel şirketin kadın ve erkek çalışanlarına yönelik 18 seminer organize ettik ve bu seminerlerden 1345 kişi yararlandı. Bu vesileyle başta ILO Türkiye Ofisi'ne, iş birliği yapan belediyelere, KİHE eğitimleri ve seminerleri yürüten KİHEP eğitimcilerimize ve tabii tüm kadın ve erkek katılımcılara, bu önemli çalışmadaki destek ve katkıları için çok teşekkür ediyor, bu iş birliklerinin devam etmesini umuyoruz.

KİHEP, KURUMSAL İŞ BİRLİKLERİNE DEVAM EDİYOR

Mor Bülten'in daha önceki sayılarında sizlerle paylaştığımız gibi, özellikle 2012 yılından bu yana KİH-YÇ olarak, yerelde KİHEP aracılığıyla daha çok kadına ulaşmak amacıyla daha kurumsal ve sürdürülebilir iş birlikleri oluşturma konusunda büyük gayret sarf ediyoruz. Bu amaçla, yaklaşık 14 yıl KİHEP konusunda iş birliği yaptığımız Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun (SHÇEK) 2011 yılında kapatılmasını takip eden yıllarda başta belediyeler ve kadın örgütleri olmak üzere, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi gibi kurumlarla da iş birlikleri geliştirdik. 2016 yılında gerçekleştirdiğimiz 9. ve 10. KİHEP Eğitici Eğitimleri aracılığıyla hem eğitici havuzumuzu genişletmeye çalıştık hem de ulaştığımız belediyelerden 6'sı ile protokol imzaladık. 2017 yılında İzmir'de İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Karabağlar Belediyesi, Ankara'da Çankaya Belediyesi ve İstanbul'da Kadıköy Belediyesi ile KİHEP Kurumsal İşbirliği Protokolümüzü imzalayarak, kurumsal ortaklarımızın sayısını 10'a yükselttik. Adı geçen belediyelerdeki eğitimcilerimiz geçen dönem KİHEP grup çalışmalarını gerçekleştirdiler ve önümüzdeki sonbaharda açacakları gruplar için hazırlıklarını yürütüyorlar.

Protokollerin imzalanması sürecinde desteklerini esirgemeyen belediye başkanlarımıza, başkan yardımcılara, belediye yetkililerine ve aynı zamanda bu süreçte yoğun emek veren KİHEP eğitimcilerimize ve tabii KİHEP'i canlı tutan KİHEP katılımcısı tüm kadınlara sonsuz teşekkür ediyoruz.

Modernteks Hazır Giyim, Akyıldız Tekstil ve Coşkun Moda'ya ait tekstil atölyelerinde çalışan kadınlara Haklarımız Var serisi kitapçıkları dağıtıldı

Kadıköy Belediyesi çalışanlarıyla gerçekleştirdiğimiz Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Semineri

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ SEMİNERLERİNİ GERÇEKLEŞTİRİYORUZ

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının insan hakları konusundaki bilgi ve farkındalığı artırmayı amaçlayan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" başlıklı, kısa süreli bir seminer programı geliştirmek amacıyla pilot uygulamamıza yaz aylarında başladık. Bu kapsamda, protokol imzaladığımız 3 belediye ile kurum çalışanlarına yönelik 4 saat süren seminerleri uygulamaya devam ediyoruz. Temmuz ayında İstanbul'da Kadıköy Belediyesi ile 3 seminer çalışmasını tamamladık. Ankara'daki uygulama ortağımız olan Çankaya Belediyesi ile üçüncü seminerimizi Eylül ayında gerçekleştirdik. Aynı şekilde İzmir'deki ortağımız Karabağlar Belediyesi ile yapacağımız 3 semineri Eylül ayının sonunda gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Adı geçen 3 belediye ile iş birliği içinde yürütmekte olduğumuz 9 semineri, toplam 450 kadın ve erkek belediye personeline yönelik uygulamayı takiben, bu türden kısa süreli seminer çalışmalarının etki değerlendirmesini yapmayı ve bu değerlendirmenin sonuçlarına göre KİH-YÇ olarak bu yönde bir faaliyete devam edip etmeyeceğimize karar vermeyi planlıyoruz. KİHEP gibi uzun vadeli bir dönüşüm programı uygulaması ile, bu türden kısa vadeli seminer programı arasındaki farklılıklar ve bunların etkileri bizler için de son derece önemli bir deneyim olacak. Ayrıca Türkiye'de erkeklerin kadın örgütleri aracılığıyla eşitlik konusunda eğitim alma deneyimleri son derece az olduğundan, yararlanıcı grubun belediye çalışanı kadın ve erkeklerden oluşması da bu pilot uygulamanın sonuçlarını bizler açısından daha da önemli kılıyor.

HAKLARIMIZ VAR KİTAPÇIKLARIMIZI ÇANKAYA BELEDİYESİ İŞ BİRLİĞİYLE ÇOĞALTTIK

KİH-YÇ olarak KİHEP grup çalışmalarımızda kullandığımız Haklarımız Var Serisi'ndeki 4 kitapçık (*Haklarımız Var*, *Ekonomik Haklarımız Var*, *Cinselliğimiz Var* ve *Doğurganlık Haklarımız Var*) ve KİHEP tanıtım broşürünü Çankaya Belediyesi ile iş birliği içinde çoğalttık. Çankaya Belediyesi'nin Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü ile ortak yürüttüğümüz bu çalışma kapsamında, bu 4 kitapçığımızı belediyeye nikah başvurusunda bulunan çiftlere dağıtılmak üzere 3000'er adet bastırdık. Yayınlarımız Temmuz ayı itibarıyla, nikah için belediyeye başvuran çiftlere dağıtılmaya başlandı. Çankaya Belediyesi ile bu önemli ve anlamlı iş birliğine 2018 yılında da devam etmeyi planlıyoruz. Kadınların güçlenmesi ve haklarıyla ilgili daha aktif rol olmaları konusundaki katkı ve desteği için Çankaya Belediye Başkanı Sayın Alper Taşdelen'e, Başkan Yardımcısı Gülsün Bor Güner'e, Kadın ve Aile Şube Müdürü Ülkü Karaalioğlu'na ve KİHEP eğiticilerimiz Aysun, Dide, Senem ve Seray'a çok teşekkür ediyoruz.

Haklarımız Var serisi kitapçıklarımız Çankaya Belediyesi'ne nikah başvurusunda bulunan çiftlere dağıtılıyor

11. KİHEP Eğitici Eğitimi katılımcılarımıza ilk grup çalışmalarında başarılar diliyoruz

11. KİHEP EĞİTİCİ EĞİTİMİ'NI GERÇEKLEŞTİRDİK

Derneğimizin 1995 yılından bu yana yürüttüğü KİHEP'i sahada uygulayan eğiticilerimizin sayısını artırmak amacıyla 11. KİHEP Eğitici Eğitimi'ni bu sene 13-25 Ağustos tarihleri arasında 26 kişinin katılımıyla gerçekleştirdik. Eğitime, 8 ayrı ilde bulunan 10 kadın

örgütü, 5 belediye ve 8 karma örgütü temsilen toplam 26 kişi katıldı. Böylece 1998 yılından bu yana KİHEP eğitici eğitimlerine katılan kişi sayısı 259'a yükseldi. KİHEP eğitici ağına katılan yeni arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyor ve kendilerine Ekim ayında başlayacak ilk grup çalışmalarında şimdiden başarılar diliyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin izleme mekanizması Üst Düzey Politik Forum (HLPF) 2017
Kaynak: <http://www.wecf.eu/images/2017/WMG/WECFatHLPF13.JPG?m=1502352791>

SAVUNUCULUK FAALİYETLERİMİZİ ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZEYDE SÜRDÜRÜYORUZ

Eylül 2015'ten beri Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin (SKH) toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden politika ve uygulamalar aracılığıyla hayata geçirilmesi için yoğun bir savunuculuk çalışması yürütüyoruz. 2017'de de bu çalışmalarımız hız kazanarak devam ediyor. SKH'lerin yerelleştirilmesi konusunda fikir paylaşımında bulunmak amacıyla Şubat ayında Türkiye'nin farklı illerinden kadın örgütlerinden temsilciler ve feminist aktivistler ile "Biz Bize" toplantımızda bir araya geldik. Aynı amacın yanı sıra hak mücadelesinde SKH'lerden nasıl yararlanılabileceğini tartışmak üzere, Haziran ayında da farklı çalışma alanlarından karma örgütlerin temsilcilerinin katılımıyla "Karşılaşmalar" teması çerçevesinde bir toplantı düzenledik.

Mart ayında katıldığımız BM'nin 61'inci Kadının Statüsü Komisyonu toplantısının yan etkinliklerinden biri olarak, BM Kadın Birimi (UN Women) ile iş birliği içinde organize ettiğimiz "Mor Ekonomi" panelinde bakım emeği ve sürdürülebilirlik ilişkisi masaya yatırıldı.

Savunuculuk faaliyetlerimizin, SKH'lerin bilinirliğini arttırmaya ve yaygınlaştırılmasına yönelik iletişim ayağı üzerine çalışmalarımızı da hızlandırdık. Haziran ayı itibarıyla başlattığımız "Karşılaşmalar" başlıklı video serimizin her bölümünde farklı alanlarda çalışan sivil toplum temsilcileriyle bir araya gelerek SKH'ler, kadının insan hakları ve Hedef 5-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği odağında Türkiye'deki güncel durumu konuşuyoruz. Şu

ana kadar yayınladığımız videolarda Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ile eğitim sistemi, Greenpeace Türkiye ile iklim değişikliği mücadelesi ve çevre politikaları, Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ile de gençlik politikalarını bu bağlamda ele aldık. "Karşılaşmalar" video serisini, derneğimizin Youtube kanalından takip edebilirsiniz.

Bundan önceki yıllarda olduğu gibi, bu sene de savunuculuk çalışmalarımız kapsamında uluslararası birçok toplantı ve etkinliğe katıldık. Katıldığımız toplantılardan biri, Nisan ayında Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) tarafından Cenevre'de gerçekleştirilen ve SKH'lerin bölgesel olarak uygulanması ve izlenmesi konusuna odaklanan toplantıydı. Nisan ayında Women's International League for Peace and Freedom'ın (WILPF) Cenevre'deki toplantısının, Mayıs ayında Kigali'de düzenlenen İkinci Yıllık Küresel Güney Kadın Forumu'nun ve Temmuz ayında da Müslüman Toplumlarında Cinsel ve Bedensel Haklar Koalisyonu'nun (CSBR) 9'uncu Cinsellik Enstitüsü'nün katılımcıları arasında yer aldık. Ayrıca yine Temmuz ayında New York'ta gerçekleştirilen ve SKH'lerin izleme mekanizması olan Üst Düzey Politik Forum'un 5'incisinde, ekibimizden Şehnaz Kıymaz Bahçeci, bileşenlerinden olduğumuz Women's Major Group (WMG) adına sivil toplumun SKH süreçlerine katılımının önemini vurgulayan bir konuşma yaptı.

Olağanüstü Koşullara İnat Yaşasın Kadının İnsan Hakları!

Rojda Kızgın

KİHEP Grup Yönlendiricisi – Diyarbakır

Bu satırları, 14 Ekim 2016 - 21 Şubat 2017 tarihleri arasında Diyarbakır Eczacı Odası Kadın Komisyonu'ndaki 20 kadınla KİHEP grup çalışmasını tamamlamış olmanın mutluluğuyla yazmaya başladım. Kadın Komisyonu yöneticilerinden sevgili Şehnaz'ın eğitim programı talebini dile getirmesi üzerine KİHEP grup çalışmasını başlatıp başlatmama konusunda kararsız kalmıştım. Çünkü yaşadığım coğrafyada olağanüstü bir dönem yaşanmaktaydı. İnsanların en vazgeçilmez insan hakkı olan yaşam, güvenlik ve barınma hakkı ihlal ediliyor, insanlar yerinden ediliyordu. Kadınlar toplumsal alanda ve ev içinde insan hakları ihlallerini en ağır şekilde yaşıyordu. İşte böylesi bir dönemde 4 ay sürecek bir programın devamlılığını sağlayıp sağlayamamakla ilgili kaygılıydım.

Ancak Diyarbakır Eczacı Odası Kadın Komisyonu çok yeniydi ve kadınlarla cins bilinci ve hakları konusunda çalışmalar yapmak için inanılmaz çaba gösteriyordu. Bu çaba benim için de çok değerliydi. O nedenle kaygılarıma rağmen vakit kaybetmeden gönüllü katılımcılarla ortak gün ve saati belirledik ve grup çalışmasını Ekim 2016'da başlattım.

Grup çalışmasına başladıktan bir hafta sonra, 25 Ekim'de, çalıştığım kurum olan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kadın Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (DİKASUM) bağlı olduğu Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanları gözaltına alınıp tutuklanmış ve yönetime kayyum atanmıştı! Grup çalışması devam ederken de kadına yönelik şiddete karşı çalışan kadın merkezleri/dernekleri KHK'larla kapatılıyordu. Her sabah üzücü yeni bir gelişmeye uyandığımız böylesine zorlu günlerde, grubun devamlılığını sevgili Şehnaz ve katılımcılardaki heyecan ve istek sağladı.

İşte tam da bu noktada, hak ve hukukun neredeyse hiçe sayıldığı böylesi bir dönemde olağanüstü koşullara inat KİHEP grup çalışmasını sürdürebilmek çok değerliydi. Her hafta kadınlarla bir araya gelerek yeni deneyimler dinlemek, yeni bilgiler almak/vermek, dayanışmak, birbirimizin yaralarına dokunmak, kimi zaman ağlamak kimi zaman gülmek sanırım bize iyi geldi, bizi güçlü kıldı.

Rojda Kızgın'ın KİHEP Grubu, Diyarbakır

Salı günleri artık sadece Salı olmaktan çıkmış nefes aldığımız bir güne dönüşmüştü. İyi ki grup çalışmasını sürdürdüm ve harika kadınları tanıma şansını buldum. Katılımcıların geri bildirimleri de aslında böylesi bir dönemde çalışmayı sürdürmemin ne kadar anlamlı olduğunu gösterdi.

Katılımcıların son grup çalışmasından kadın oldukları için başları dik, kendilerinden emin ve gururlu bir şekilde ayrılmasını görmek beni çok mutlu etti. Ben de bir kez daha kadın ve KİHEP'li olmanın gururunu, onurunu yaşadım.

Yeni KİHEP grup haberleriyle görüşebilmek umuduyla, sizinle katılımcıların değerlendirmelerinden kısa kesitler paylaşmak istiyorum:

- ☉ *"Pek çok şeyi bildiğimi zannediyordum, çok şeyi bilmediğimi gördüm. Bildiğim haklarımı da uygulamadığımı fark ettim. Şimdi aile içinde de farkındalık yarattım. İş bölümü oluşmaya başladı. Daha eşitlikçi ilişkiler için çabalarım devam edecek."*
- ☉ *"Benim için en önemlisi buradaki arkadaşlarla gücümüzü fark etmemiz oldu. Büyük bir farkındalık yarattı bende. Programın yöntemi çok iyiydi, kalıcı ve faydalı oldu."*

- ☉ “Burada yalnız olmadığımı gördüm.”
- ☉ “Ayrımcılığın ne olduğunu daha iyi anladım ve maruz kaldığım ayrımcılıkları çok daha net görmeye başladım. Eğitimi olmama rağmen maruz kaldığım ayrımcılıklar karşısında oluşan öfkemi kontrol altına alabileceğimi ve bunu aşabileceğimi gördüm. Yazılı yasalardaki haklarımı ayrıntılı bilmiyordum. Küçük bir değişim bile hayatımı olumlu etkilemeye başladı. Katılımcılarla birbirimizi tanıma fırsatı yarattı. Terapi gibi iyi geldi.”
- ☉ “İnsanlarla iletişimim daha iyi olmaya başladı.”
- ☉ “İçine kapalı bir insandım. Maruz kaldığım ayrımcılıklardan kaynaklı iletişimimi kopardığım erkeklerden hiç hoşlanmıyordum. Artık onlarla konuşmaya başladım. Güçlü yönlerimi açığa çıkarabildim. Topluluk önünde konuşamazdım, program sayesinde kalabalık bir gruba sunum yaptım ve herkes çok beğendi. Öz güvenim arttı. Oluşan farkındalıkla kadın sorunlarına yönelik algıda seçicilik başladı. Maruz kaldığım bir haksızlık karşısında yasal yollara başvurarak hakkımı aradım. Eskiden olsaydı böyle bir girişimde bulunmazdım.”
- ☉ “Kadınlara dönük eğitimlerin olması gerektiğini hep düşündüm. Elimden geldiğince de bu tür çalışmalarda bulunmaya çalışırdım. Giyinişimden dolayı hemcinslerimden ayrımcılığa maruz kalmıştım, burada o önyargıların yıkılması önemliydi.”
- ☉ “Öğrenmek dünyanın en güzel şeyi. Yanlış bildiğim ya da hiç bilmediğim şeyleri öğrendim. Benim için en önemlisi, erkek düşmanı olmayan bir feminist olduğumu öğrendim.”
- ☉ “Kitapçıklar ve dağıtılan ekler çok faydalıydı. Artık haksızlıklara, olaylara daha eleştirel bakabiliyorum. Kadın sorunlarına ilişkin algıda seçicilik başladı. Eskiden dikkat etmezdim, şimdi izlediğim filmlerde, dizilerde, reklamlarda kadına yönelik ayrımcılıkları daha net görebiliyorum ve seçici olmaya başladım.”
- ☉ “Medeni Kanun’u öğrenmek önemliydi benim için. Hayatıma dair nasıl bir yol izleyebileceğimi biliyorum artık. Ev içinde ilişkilerimizde cinsiyet eşitliği yoktu. Artık oğlumla da birlikte iş yapmaya başladık. Kız ve oğlan çocuklarımın oyuncakları artık ortak.”

Olağanüstü Halin KİHEP Grup Çalışmalarımıza Etkisi

Rojda Kızgın ve Sevda Kayar

KİHEP Grup Yönlendiricileri – Diyarbakır

KİHEP’in 2013’te düzenlenen Eğitici Eğitimi’ni aldıktan sonra grup çalışmalarımızı, belediyelere bağlı kadın danışma merkezleri ve kadın dernekleri aracılığıyla yaptığımız saha çalışmaları sonrası gruplarda yer alabilecek kadınlara ulaşım yürütüyorduk. Ancak 2016 yılı itibarıyla ülkenin içinde bulunduğu olağanüstü koşullar bizlerin grup çalışmalarını yapmasını zorlaştırdı.

Batman, Mardin, Diyarbakır, Van ve Urfa’da belediyelere kayyumların atanması, ilçe ve kent merkezlerindeki kadın merkezlerinin kapatılarak kadın çalışanların işlerinden atılması (işten atılan kadın çalışanlar arasında KİHEP eğiticileri de bulunuyor), aynı zamanda kadın derneklerinin kapatılması kadınlara dönük çalışmaların yapılmasını olumsuz yönde etkiledi. Bir taraftan kadın merkezi ve kadın derneklerinin kapatılması nedeniyle grup çalışmalarının yapılacağı mekan ihtiyacı ortaya çıkarken bir taraftan da kadınlar “güvenlik” kaygısı nedeniyle grup çalışmalarından kendilerini geri çektiler.

Bu olumsuz gelişmelerden dolayı Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kadın Politikaları Daire Başkanlığına bağlı Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kadın Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi’ne (DİKASUM) bağlı Ben u Sen, Yeniköy ve Hasırlı mahallelerinde yaptığımız saha çalışmaları sonrası ulaştığımız kadınlarla açtığımız dört KİHEP grup çalışmamızı tamamlamadan sonlandırmak zorunda kaldık. Grup üyeleri güvenlik kaygısı nedeniyle çalışmalardan kendilerini geri çekti. Öte yandan Batman, Mardin ve Van’daki KİHEP Eğitici arkadaşlarımızın çalıştığı kadın merkezlerinin kapatılması ve işlerinden atılmaları grup çalışmalarını ya da başlatılmalarını ya da başlatılmalarını neden oldu.

Bölgede var olan çatışma ve olağanüstü hal sürecinden dolayı eğiticilerimizin işlerinden atılması ekonomik sorunlar yaşamalarına neden oluyor. Ayrıca grup çalışmaları için gereken mekan ihtiyacı da söz konusu. Tüm bu koşullar nedeniyle mevcut KİHEP eğiticileri şu an grup çalışması yapamıyor durumda.

“Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddete Karşı” Kampanya Kapsamında KİHEP

Gülay Aktaşçı

KİHEP Grup Yönlendiricisi - Çanakkale

Eylül-Ocak arasında devam eden kampanyanın ana temasını oluşturan şiddet ve istismar, kadınlar ve çocuklar üzerinden her gün karşılaştığımız sorunlu iki kavramdı. Çanakkale Kent Müzesi'nde iki yıldır sürdürdüğümüz “Kentte Kadına Şiddet” süreli sergisi ve aylık söyleşilerin içeriği ve kapsamını geliştirerek, Kent Müzesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, UNICEF, Baro, İHD, TKB, Mahalle Meclisleri, birçok sivil toplum kuruluşunun da katılımıyla Kadın ve Şiddet Çalışma Grubu oluşturduk.

Kadın ve Şiddet Çalışma Grubu, “Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddete Karşı” Kampanya kapsamında konferanslar, söyleşiler, mahallelerde açık alanlarda gerçekleştirilen sergiler ve eğitimlerle bütün kente yayılan yoğun bir çalışma gerçekleştirdi.

KİHEP grup çalışmaları, “Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddete Karşı” Kampanya kapsamında mahalle meclislerinde toplam 45 kadının katılımıyla gerçekleştirildi. Bu çalışmalar sonucunda Çanakkale Kent Konseyi Kadının İnsan Hakları Eğitim Çalışma Grubu oluşturuldu. Eğitim sürecinde yer alan bir grup kadın arkadaşımız ise yerelde yeni bir örgütlenmeye ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Bu kadınlar “Haklarımızla Varız” Kadın Derneği'nin lokomotif oldu.

Eğitim programına katılan kadınların eğitim ve kampanya hakkındaki görüşlerinden bazılarını sizlerle de paylaşmak istiyorum:

- ☉ **Sevim Çanlıoğlu:** “KİHEP yoluyla farkındalık yaratılıyor. Herkes hakkını bilse ya da duracağı yeri bilse sorun olmaz. Neyi hak ediyorum veya etmiyorum dışında başımıza bir iş geldiği zaman nerelere gideceğiz, kime başvuracağız, en önemlisi o.”
- ☉ **Derya Başaran:** “Bütün insanlar hakları ve onurları eşit olarak doğarlar. Herkesin ırk, cinsiyet, dil, din, siyasal görüş veya inanç açısından veya herhangi bir durumdan dolayı ayrıma uğrayamayacağını, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yer alan hak ve özgürlüklerden yararlanma hakkı olduğunu öğrendik. Yaşam ve özgürlük herkesin hakkı. Herkes empati yapabilse, duracağı yeri, hakkını bilse iyi olur.”

Gülay Aktaşçı'nın KİHEP Grubu, Çanakkale Katılımcılar, kendileri için organize ettikleri mezuniyet töreninde sertifikalarını aldılar

- ☉ **Sema Çoban:** “Kadınların şiddete uğramasının Güneydoğu'ya özgü olduğu gibi bir önyargı var. Güneydoğu'yu daha dezavantajlı bulurdum Çanakkale'yi tanıyana kadar. Görünmeyen şiddete maruz kalan bir kitle var. Sessizce devam eden şiddetin illa kan içermesi gerekmiyor; ekonomik, duygusal, psikolojik her anlamda kadınların mağduriyetini içeriyor. Çocuk istismarı durumu da ayrı. Eminim ki haneler taranmış olsa ailesinden şiddet görenler, istismara uğrayan çocuklar vardır. Bu eğitim çalışmasında bir dokunuş bile fayda sağlayabiliyor, onu gördük ve kadınlar olarak birlikte hareket etmenin önemli olduğunu öğrendik. Bu süreçte güzel şeyler başardık. Kadınlarla bir tiyatro grubu oluşturduk. Sokak sergileri, söyleşiler farkındalık adına güzel çalışmalardı. Evde otururken bu işlerin içerisinde yer almak güzeldi.”
- ☉ **Keziban Buldu:** “Kadına şiddet, tecavüz gün yok ki haberlere konu olmasın. Kadınların yaşadıkları acılar ve şiddet, biçim değiştirerek sürmekte. Tarih boyunca kadın üretkenliğiyle var olsa da sömürü aracı olarak kullanılmış hep. Üretkenlikten yoksunlaştırılan insan, kimliksizleştirilen birey nasıl bir yaşam sürdürür? Bunu kendimize sormalıyız. Özgürce oyun oynayamayan, dolu dolu çocukluğunu geçiremeden çalıştırılan, istismara uğrayan, erken yaşta evlilikle karşı karşıya kalan kız çocukları... Kente dokunmak ve farkındalık yaratmak adına güzel bir çalışma oldu. Biz eğitim alan kadınlar olarak bir sonraki dönem çalışmasında iki kadını bu çalışmanın içerisine katarak yaygınlaştıracamız.”

Ayla Erdoğan'ın KİHEP Grubu, İzmir

“KİHEP’le Yolumuz 20 Sene Sonra Kesişti”

İsabet Barutçuoğlu

KİHEP Katılımcısı – İzmir

Bu eğitim programına katılmadan önce KİHEP ile ilgili hiçbir bilgim yoktu. ÇEŞKA Kadın Kooperatifi başkanımız Berna Güler tarafından teşvik edildim. Grup eğitmenimiz Ayla Erdoğan ile tanıştık ve eğitim programımıza başladık. Konular işledikçe pek çok konuda yanlış düşündüğümü gördüm. Örneğin “Feministlik nedir?” diye sorulduğunda “Erkek düşmanlığıdır” diye cevap verdim. Oysa ki feminist olmanın kadın haklarını savunmak, bu uğurda çaba harcamak, eşit yaşam, eşit hak için mücadele etmek olduğunu öğrendim.

Farkında olmadan pek çok zorlamayı, dayatmayı kanıksamış ve alışagelmışiz. Bugün haklarımızı öğrendikçe hayatım boyunca ne kadar çok hak ihlaline uğramış olduğumu anlıyorum. KİHEP eğitimiyle farkındalıklarımı arttırarak haklarımı daha iyi öğrendim.

20 yılı aşkın bir zamanda, 15 bine yakın kadın bu eğitimi almış, ben de onlardan biriyim. Temennim bu eğitimi alan kadınlar milyonlar olur. Çünkü biliyorum ki bilgi güç demektir, güçlü kadınlar demektir.

Bu yolda çaba harcayan bütün kadınlara sonsuz teşekkür ediyorum.

KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI (KİHEP) NEDİR?

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP), 1995 yılında Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) tarafından geliştirildi. 20 yılı aşkın bir süredir, Türkiye'nin 56 iline ve Kuzey Kıbrıs'a ulaşan programa şimdiye kadar 15 bine yakın kadın katıldı. 16 hafta süren KİHEP, kadınların çok çeşitli alanlarda karşılaştıkları insan hakları ihlalleri konusunda toplumsal bilinci artırarak, kadınların bu sorunlar karşısında çözümler üretmelerine yönelik donanımı kazanmalarını sağlamayı, feminist bir bilinç oluşturmayı, kadınların Türkiye'de demokratikleşme sürecine özgür ve eşit bireyler olarak katılmalarını ve kendi bağımsız örgütlenmelerini yaratmalarını desteklemeyi amaçlıyor.

“Baştan Başladım, Yine Yeniden Kalktım...”

Emine Uslu

KİHEP Katılımcısı – İzmir

Ben Emine Uslu. Konya'nın Gökhöyük köyünde doğdum. İlkokulu doğduğum yerde, ortaokul ve liseyi Seydişehir ilçesinde bitirdim. Üniversiteyi Amasya'da tamamladım. Özel sektörde çalışırken yüreği güzel bir insanla tanıştım ve evlendim. Şu anda İzmir'de oturuyorum. Evliliğimin ikinci yılında bir kızım oldu. Rahatsızlığı nedeniyle kendimi ona adadım. Çok şükür dört sene içinde sağlığına kavuştu. Ama benim çalışma hayatım bitmişti, hayat dışarda akıp gitmişti. Çok yere başvurduğum, çabaladım ama olmadı. Kızımı daha iyi yetiştirmek adına kitaplar okudum, AÇEV kurslarına gittim. Kızım okula başlayınca da ondan kalan zamanımda kurslara katılmaya ve ekonomik özgürlüğümü kazanmak için el işleri, ev makarnası, içli köfte yapıp satmaya başladım.

Sonra KİHEP'e katıldım. Ayla öğretmenimi tanıdım ve kafamda daha farklı pencereler açıldı. Yalnız olmadığımı, çaresiz olmadığımı bir kez daha anladım. Bu arada iş aramaları hep sonuçsuz kalıyordu. Atatürk Üniversitesi'nde uzaktan eğitime başvurduğum. Çocuk Gelişimi bölümüne kaydımı yaptırdım. Aynı zamanda Halk Eğitim'de Hamurkâr Kursu'na katıldım. Oradaki öğretmenim de bana çok destek oldu. Ekonomim açısından ütü bile yaptım, temizlik yaptım. Emek veriyordum, yılmamalıydım. Özel bir okula başvurduğum.

Önce mutfakta, daha sonra anaokulunda hizmetli olarak çalıştım. Çocuk Gelişimi derslerime de büyük bir hevesle çalışıyordum. Amacım ayakta kalmak, her gün bir şeyler öğrenmek, kızıma, eşime daha iyisini vermeye çalışmaktı, en önemlisi de “ben” olmalıydım.

Şu anda okulumu bitirmek üzereyim. Çalıştığım okulda müdürlerimi, öğretmenlerimi, çalışma arkadaşlarımı çok seviyorum. Çok değerli insanlar. Yoruluyorum ama sevgiyle çalışıyorum. Eğer gerçekten istersek yapabileceğimize inanıyorum.

İyi bir insan olmayı, hayırlı bir evlat, doğru bir hayat arkadaşı, anne olmayı, en önemlisi de kızıma model olmayı, kadının gücüyle elimden geldiği kadar başarmaya çalıştım. Bütün kadınların da çok daha iyisini, güzelini yapabileceğini biliyorum.

Çok engellerle karşılaştım, ağladım, kendime acıdığım zamanlar oldu. Ama durmadım. Baştan başladım, yine yeniden kalktım.

Biyolojik yaşım 41 ama hissettiğim yaş bir tebessüm ☺

Daha öğrenecek çok şey var. Durmak yok...

Bana destek olan herkese TEŞEKKÜRLER.

“KİHEP'teki Anılarım Hayatımın Mihenk Taşları Oldu...”

Nuray Aksoy

KİHEP Katılımcısı – Ankara

KİHEP programına katılma hikayem KİHE ile başladı. Gazetelerde üçüncü sayfada ya da ana haber bültenlerinde kadınların düşürüldükleri konuları gördüğümde üzüldüm, sosyal medyadan sitemimi dile getirir ve öğrenilmiş çaresizliğimin getirdiği hal ve hareketlerimde “kadın” gibi hanımefendcilik oynayarak korunmaya çalışırdım. İşin kötüsü o haklarımı bildiğimden dem vurup eğitilmiş olursam bu durumların başıma gelmeyeceğini düşünürdüm.

Ben zaten KİHE'ye de değişik hayatlara tanıklık etmeye, hayat tecrübesi edinmeye gelmiştim. KİHE'de bildiklerimi tasdikletip tecrübe dinleyeceğimi umarken kendimi tecrübelerimi anlatıp sorunlarıma çözüm ararken buldum.

Ben KİHE ile şaşırıp haklarımı bilmediğimi kabullendim. Yanlışlarımın doğrusunu öğrenip KİHEP'e geldim. Kısacası KİHE'de acemi birliğimi, KİHEP'te usta birliğimi tamamlamış oldum. Ben biliyorum ki bilgilendirmenin baş şartı bilgilenmek. KİHEP'teki anılarım ise hayatımın mihenk taşları oldu. Burada kadın olmanın zorluğunu anladım, bilinçlendim, hayata bakış penceremi renklendiren insanlarla tanışma fırsatına eriştim.

Ben KİHEP'i Ankara'da sevgili Dide'den aldım. Şimdi tek arzum İstanbul'daki çevremi bilinçlendirmek.

Bildiğimi paylaşmak, bilmediğimi öğrenmek.

Sağlıkla ve haklarınızın peşinde, hoş kalın sevgili kadınlar...

Çeşme'nin ÇEŞKA'sı

İsabet Barutçuoğlu

KİHEP Katılımcısı - İzmir

Çeşme Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi - ÇEŞKA'lı Kadınlar

Çeşme Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi (ÇEŞKA), Çeşmeli kadınların kurduğu ve işlettiği bir kadın kooperatifi. Başta kurucumuz yürekli kadın Berna Güler olmak üzere, başkan yardımcımız Banu Ayhan, saymanımız Sevgi Duman, Gül İffet Acar, Arzu Dinçalp, Serpil Buğa, Sibel Dalgıç, Şefika Kaya gibi yürekli bir kadın grubu ve Celal Coşkun ağabeyimiz bir araya gelerek ve tamamen gönüllü olarak, hiçbir ücret talep etmeden özveriyle bütün prosedürleri aşarak kooperatifimizi kurdular. Kooperatifçilik tamamen bir ekip işi. Bu kıymetli insanlardan biri bile eksik olsaydı bugün bulunduğumuz noktaya gelemezdik. Emeklerine, yüreklerine sağlık. Benim de 25 yıldır yaşadığım Çeşme'de en çok istediğim şey bir kadın kooperatifinin kurulmasıydı.

Şimdi, 60'a yakın kadınla ben değil, biz olduğumuz, kendi aramızda "Çeşkardeşler" dediğimiz arkadaşlarımızla birlikte üretip satmakta ve para kazanmaktayız.

Aralık 2016'dan bu yana, "Anne Mutfağı" adını verdiğimiz kafemizde dörder kişilik gruplar halinde birer hafta sıra ile çalışıyoruz. Kazancımızın bir bölümünü kira, elektrik, vergi, muhasebe giderleri gibi kooperatif giderlerinde kullanılmak üzere kooperatifimize ayırıyoruz.

En iyi bildiğimiz ve sevdiğimiz işi yapıyoruz. Ekibimizin yarısı gıda üretiminde çalışırken, diğer bir grup ortağımız da el sanatları üretiminde yer alıyor, çeşitli sergi ve etkinliklere katılarak gelir elde ediyor.

Bana göre, bir kadın kooperatifi demek, çalışan, hayata güvenle bakan güçlü kadınlar topluluğu demek.

Tüm kadın kuruluş ve derneklerine olduğu gibi bizden de en baştan beri maddi ve manevi desteğini esirgemeyen Belediye Başkanımız sayın Muhittin Dalgıç'a buradan teşekkür etmeyi bir borç biliyorum. Kooperatif kurucumuz Berna Ablamız bu kadarla da kalmayıp, dimdik ayakta duran ve haklarını bilen güçlü kadınlar olmamız için pek çok ÇEŞKA'lı kadını KİHEP'e yönlendirip eğitime katılmamızı sağladı. KİHEP sayesinde farkındalıklarım arttı. Cesaretim arttı. Arkadaşlarım arttı ve gene KİHEP sayesinde iki yürekli kadın daha tanıdım. Ayla Erdoğan ve Zelal Ayman, sizleri tanıdığım için çok şanslı ve mutluyum. Bizlere öğrettiğiniz her bir kelime için sonsuz teşekkürler. Sizler gibi kadınların binlerce olduğu bir dünya diliyorum...

KİHEP'i tamamlayan kadınlara sertifika verildi

Kuşadası Belediyesi Kadın Danışma Merkezi ile Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği iş birliğinde sürdürülen Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı'nın (KIHEP) 16 haftalık ikinci dönemini tamamlayan 35 kadın, Kuşadası Belediyesi tarafından düzenlenen yemekte sertifikalarına kavuştu.

Kuşadası Belediye Başkanı Özer Kayalı ile eşi Nil Kayalı, Kuşadası Belediye Meclisi üyeleri Ferah Sürücü, Filiz Üyücü ve Kuşadası Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürü Hüsnü Yalçın'ın katıldığı yemekte konuşan Başkan Kayalı, kadınları sahip olduğu yasal

haklar konusunda bilinçlendirmenin önemine dikkat çekerek Kuşadası Belediyesi'nin kadınlara yönelik spor, kültür-sanat, eğitim programları gibi aktiviteler düzenleyerek çalışmalarını sürdürdüğünü belirtti.

Cinsiyet ayrımcılığı, kadınların sahip olduğu yasal haklar ve maruz kaldıkları insan hakları ihalleri gibi konularda 4 ay süreyle eğitim alan 35 kadın, sertifikalarını Başkan Kayalı, Meclis Üyeleri Sürücü, Üyücü, Sosyal Yardım İşleri Müdürü Yalçın, Kadın Danışma Merkezi sosyologlarından Elif Urgancı ve Sosyal Hizmet Uzmanı Ayşe Gülgün'un elinden aldı.

■ MEHMET ÇALIK

Çankaya Belediyesi KÜLTÜREL HİZMETLERİMİZ PROJELERİMİZ ÇANKAYAMIZ BASINDA

Çankaya'dan Kadınlar İçin Çifte Protokol

08 Mart 2017 Çarşamba 14:02:38

Türkiye'nin ilk Mar Bayraklı yerel yönetimi Çankaya Belediyesi, 8 Mart'ta Ankara Barosu Gelincik Merkezi ve Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneğiyle ayrı ayrı iğbirliği protokolleri imzaladı.

Ankara Barosu Gelincik Merkezi'yle imzalanan protokol, şiddet gören kadın, çocuk ve LGBT bireyler hukuki destek verilmesini öngörüyor. Protokol kapsamında ayrıca toplumsal cinsiyet eğitimi için eğitimler verilecek, seminerler düzenlenecek.

Ankara Barosu'na görev yapan, özel eğitim atölye ve konusunda uzman 45 rehber avukat ile 221 gönüllü avukatın oluşan kadro, Çankaya Belediyesi'nin uzman personeli ile çalışacak.

Çankaya Belediyesi'nin 8 Mart etkinlikleri kapsamında "Dünya Kadınlar Günü'nde Kadınlar İçin İnteraktif" adıyla hayata geçen iki önemli iğbirliği yapıldı. Türkiye'nin ilk Mar Bayraklı yerel yönetimi Çankaya Belediyesi, 8 Mart'ta Ankara Barosu Gelincik Merkezi ve Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneğiyle ayrı ayrı protokolleri imzaladı. Çankaya Belediye Başkanı Alper Tağdelen'in evsahipliğinde düzenlenen protokol imza törenine, Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran, Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KIHEP) Koordinatörü Zehal Aymaz, Çankaya Belediyesi Başkan Yardımcıları Gülşen Bor Güner ve Yasemin Atil ile çok sayıda kadın çalışan katıldı.

Kadınlar İçin Çifte Protokol

KADIKÖY BELEDİYESİ'NDEN KADIN HAKLARINDA YENİ ÇÖZÜMLER

Kadıköy Belediyesi ile Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KIHEP) alanında iş birliği protokolü imzaladı. Protokol Kadıköy Belediye Meclisi'ne aygıtılığa teklif edildi.

08 Mart 2017 Perşembe 12:28

Milliyet.com.tr İzmir

Çeşmelik Kadınlar Kihap Sertifikası Aldı

Milliyet.com.tr

Milliyet.com.tr Fotoğraflarla İzmir Gündemi

KARABAĞLAR'DA HAKLARINI ÖĞREYEN KADINLARA SERTİFİKA

KARABAĞLAR BELEDİYESİ'NİN KARABAĞLAR KENT KONSEYİ VE KADININ İNSAN HAKLARI YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ İLE BİRLİKTE YÜRÜTTÜĞÜ "KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI'NA (KIHEP) KATILAN KADINLAR MEZUN OLDU. 43 KADIN SERTİFİKASINI KARABAĞLAR BELEDİYESİ BAŞKANI MUHTAR SELVİTOĞLU'NDAN ALDI.

Şirin Tekeli'yi Sevgi ve Özlemle Anıyoruz...

Derya Acuner

KİH-YÇ

Feminist aktivist, çevirmen, yazar, akademisyen Şirin Tekeli 13 Haziran 2017'de hayatını kaybetti. Yaşamakta ve tedavi görmekte olduğu Bodrum'dan feminist kadınlar tarafından begonviller ve mor kıyafetlerle uğurlanan Şirin'i, bedenini kadavra olarak kullanılmak üzere bağışladığı İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi önünde yine feministler karşıladı. Çapa'daki karşılamaya mor kıyafetler ve çiçeklerle katılan çok sayıda kadın, Ahmed Arif'in "Onur da Ağlar" şiiriyle ve "Kadınlar Vardır" şarkısıyla Şirin'le vedaştı.

1980 sonrası Türkiye kadın hareketinin öncülerinden olan Şirin Tekeli, ölümünün ardından yazdığı yazıda Aksu Bora'nın da dediği gibi "kim bilir kaç kadın için feminizmin ilk adydı".¹ 1968-1981 yılları arasında çalıştığı akademiden, YÖK'ün yürürlüğe girmesi üzerine ayrıldı. Konusu dolayısıyla mücadele vererek yazdığı ve kadınların siyasete katılımını ele alan doçentlik tezi 1982'de Birikim Yayınları tarafından basıldı. Feminist harekette aktif olarak yer aldı. Çevirileriyle Türkiye'de feminist terminolojinin oluşmasına önemli katkılar sunan Şirin, 1989'da kuruluş çalışmalarını başlattığı Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nda 1996'ya kadar gönüllü olarak

çalıştı. Mor Çatı, KA-DER (Kadın Adayları Destekleme Derneği), Anakültür Kooperatifi ve Winpeace-Türk ve Yunan Kadınları Barış Girişimi'nin kurulmasında görev aldı. Şirin'in çevirilerinin yanında yazdığı ve derlediği kitapları da bulunuyor.

Şirin, birçok arkadaşının da vurguladığı gibi, Türkiye'de kadın hareketine yaptığı katkılarla ve pek çok kuşaktan feministe verdiği ilhamla hep burada olmaya, kadın dayanışmasına güç katmaya devam edecek.

Şirin Tekeli'yi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde karşıladık / Fotoğraf: Damla Eroğlu

¹ <http://www.birikimdergisi.com/haftalik/8368/sirin-tekeli#.WbJcgdMjGi4>

2017 Onur Yürüyüşü'nün Ardından¹

Leman Sevda Darıcioğlu

Sanatçı - İstanbul

İlk kez Onur Yürüyüşü'ne katıldığım 2009'dan 2014'e kadar her sene yürüyüşün ertesi günü ayaklarımın ve hatta tüm vücudumun yorgunluktan ağrıdığı, içimin daha henüz bitmiş olan haftaya özlemle dolduğu bir gün oldu. 2009'dan bugüne haziranın son haftası ve son pazarı kişisel ajandalarımızda Onur Haftası ve Onur Yürüyüşü'ne rezerveydi. Yılın beklenen anı geldiğinde bir direniş olan hayatlarımız, bedenlerimizle bir kent şenliğini başlatır, şiddetin, baskının, nefretin dışında bir kentin hayalini gerçek kılardık.

Bu sene Onur Yürüyüşü'nün ertesi günü uyandığımdaya yine geride kalan haftanın ve günün yorgunluğuyla ayaklarım ve bedenim ağrısa da bu sefer her nedense ağrı en çok ayak bileklerimdeydi. Yürüyememenin üzüntüsü belki. Belki gün boyu ancak arada volta atarak orada burada öylece dikilmiş, durmuş olmanın yorgunluğu.

Hafta boyu çeşitli kapalı özel alanlarda varoluşumuzu kutladığımız etkinlikleri yapmış, konuşmuş, paylaşmış, dans etmiş, gülmüş, dertleşmiştik. Bu sene bir kısmımız, yürüyebileceğimizi sanıyorduk aslına bakarsanız. Valilik'ten gelmeyen ses besliyordu bunu. Derken son yılların bir Onur Haftası klasiği olan Alperenler ve ardından İslamcı gruplardan ses gelmeye başladı. Bazı ülkelerden bile büyük olan bu kenti bizimle paylaşmamak için cinayet çağrılarını dinle, gelecek nesillerin ahlakıyla gereğcelendiriyorlar, sosyal medya üzerinden açık açık linç başlatmaya çalışıyorlardı.

Bir gün kala Valilik'ten açıklama geldi: "Çok ciddi tepki"ler nedeniyle yürüyüşe katılanların ve bölgede bulunan vatandaşların/turistlerin güvenliğinin sağlanamayacağı gerekçesiyle yürüyüşe izin verilmeyecekti. Yani; sosyal medyada kamuya açık postlarla savrulan ölüm tehditleri gayet meşruydu ki devlet makamı bu "ciddi tepki"lere karşı "biz"i korumak için şiddet içermeyen bir yürüyüşe izin vermiyordu.

Pazar günü saat 17.00'ye henüz gelmişti ki gözaltı haberleriyle "LGBTİ+ Onur Yürüyüşü başladı". Gün boyu bir yandan tepemizden helikopterler geçerken, her sokak başındaki onlarca polis İstiklal'e kimin girip kimin giremeyeceğine karar verdi.

Her şeye rağmen Onur Haftası Komitesi'nin basın açıklaması Taksim ve çevresinde sokaklarda, kafelerde

Cihangir'de pankart açılarak basın açıklaması okundu
Kaynak: <https://twitter.com/istanbulpride/status/879000757781049344>

okundu. Cihangir'de kalabalık bir grup "25. İSTANBUL LGBTİ+ ONUR HAFTASI – ALİŞİN BURADAYIZ" yazılı gökkuşağı pankartını açtı. Gün boyu binlerce kişi, Taksim ve çevresini terk etmeyerek sokaklarda, birbirimize gülümseyerek volta attık, orada burada karşılaştık, kucaklaştık, her şeye rağmen birbirimizin (Onur) bayramını kutladık.

Gece partinin kapısında karşılaştığım bir arkadaşımın sokakta oturmuş dertleşiyorduk. Ne zaman, nasıl yeniden yürüyebileceğiz diyor, üç sene önceye kadar her sene katılımcı sayısının ikiye katlandığı yürüyüşümüz için 25 yıldır verilen emekten, ülkede politika yapmanın imkansızlığından konuşuyor, üç yıldır açılanların hiç yürüyemediğinden bahsediyor, üzülüyorduk. Birden yanımıza biri geldi ve günün ne harika geçtiğinden, ne kadar mutlu olduğundan bahsetmeye başladı heyecanla. Birkaç saniye öncesine kadar hiç yürüyememiş olmalarına üzülmediğimiz kişilerden biriydi bu, üç yıl önce açılarak ilk yürüyüşüne katılmış ve yürüyememiş, geçen sene bir mekanda kısıtlı kalmış ve dışarı bile çıkamamış, bu sene ise Firuzzağa'da bir saatlik lubunya çıkartmasının içerisinde yer almıştı. O karşımızda konuşurken şaşkınlık dolu gülen gözlerle ona bakıyorduk. Muhteşem heyecanıyla yanımızdan ayrılırken üç sene önceye kadar kurduğumuz koca şenliği üç senedir gerçekleştirilemememize rağmen her şey daha iyiydi. Keza o an tekrar fark ettik ki, şenlik bizdik. Tek tek her birimizin varoluşuydu şenlik ve heteroseksist, ikili cinsiyet düzenini dayatan erkek iktidar ne yaparsa yapsın, asla bizi ve yaşamı karartamayacak ve biz yanyana oldukça daha da kocaman bir şenlik ateşini büyütecektik yayıldığımız her alanda.

¹ Yazarın izniyle kısaltılmıştır. Metnin tamamına <http://www.kaosgl.org/sayfa.php?id=24094> adresinden ulaşabilirsiniz.

Demir Leblebi Kadın Derneği:

“Kadınlar, Barış Bizim Sayemizde Gelecek!”

Sevna Somuncuoğlu

Demir Leblebi Kadın Derneği

Demir Leblebi Kadın Derneği, 2016 yılının Haziran ayında kuruldu. Aslında barış sürecinin kesintiye uğramasıyla (özellikle kesintiye uğradı diyoruz, çünkü o barış bu ülkeye eninde sonunda gelecek) bir grup feminist aktivist kadın dönem dönem bir araya gelerek bu ülkeye barış kültürünün ekilmesi ve barışın inşasında kadınların rolü üzerine konuşmaya başladık. O güne kadar kadınlar neler yaptı, daha ne yapılabilir ve nasıl bir barış istiyoruz soruları konuşmalarımızın odağıydı.

Önce kavramlar konusunda tartıştık. Aynı kavramları kullanıyor ama aynı şeyi mi kast ediyorduk? Hâlâ tartışıyor ve konuşuyoruz ama ortaklaştığımız kavramlar kilit olanlar; barış, şiddetsizlik, ayrımcılık, toplumsal cinsiyet...

Sözünü ettiğimiz barış sadece ateşli çatışmanın olmaması durumu değil, hayatın her alanında, toplumsal her ilişkide bir şiddetsizlik durumu. Çatışma elbette olacak, o çatışmalara şiddetsiz çözüm yolları bulduğumuz sürece daha iyi bir toplum olma yolunda ilerleyeceğiz.

Barış dönem dönem bu ülkenin gündemine geldi, müzakere masaları bile kuruldu ancak kapalı kapılar ardında takım elbiseli adamların pazarlığa oturduğu masalarda kaldı. Üstelik o masalarda kadın yoktu. Kadınların dahil olmadığı barış görüşmeleri kalıcı olmuyor. Yapılan barış görüşmelerinde kadın katılımı olmadığında anlaşmanın ancak ateşkes olduğu ve tekrar savaş haline dönüldüğü saptanmış durumda.

İsteğimiz ülkenin her yanındaki, her kesimden kadınlarla bir araya gelip nasıl bir barış istediğimizi ve nasıl barışacağız konuşmak. Barış dediğinizde herkes olsun diyor, çünkü barış istemek ahlaklı bir şey. Ancak nasıl barışacağız dediğinizde herkesin kendine göre bir “ama” cümlesi var. Barış gelsin ama... İşte o ama ile başlayan

İllüstrasyon: Ali Çağan Uzman

cümleler çok önemli. Bu cümleleri toplamanın peşindeyiz. Çünkü barış o “ama” ile başlayan cümlelerin tahlilinden doğacak. İşte o zaman masaya oturduğumuzda ne istediğimizin, nasıl istediğimizin pazarlığını yapabileceğiz.

Barış demenin suç olarak görüldüğü bir dönemden geçiyoruz. Buna rağmen, aslında tam da şimdi barıştan konuşmalıyız. Barıştan konuşmak bile önemli bir eylem artık. Belki böylece “barış” kavramına kaybettirildiği itibarını yeniden kazandırırız.

Kadınlar, bu ülkeye barış bizim sayemizde gelecek. Hadi bir el verin.

Engelli Kadın Derneği: “Farklı İhtiyaçları Görmemiz Gerek”

ENGELLİ KADIN DERNEĞİ
ASSOCIATION OF WOMEN WITH DISABILITIES

Av. Özlem Kara ile Söyleşi

Engelli Kadın Derneği

KİH-YÇ adına Pınar Büyüктаş: *Engelli Kadın Derneği'yle ilgili bilgi verebilir misiniz?*

Özlem Kara: Engelli Kadın Derneği (ENG-KAD) 2011 yılından bu yana engelli kadınlar ve engelli bireylere yönelik ayrımcılık ve toplumsal cinsiyet farkındalığının oluşması konularında alan yaratmaya çalışan bir dernek. Amacımız, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin özellikle 6. Maddesi'nde vurgulanan engelli kadınlar ve kız çocuklarının maruz kaldıkları, karşılaştıkları çifte dezavantaja dikkat çekmek. ENG-KAD, bu noktada engelli kadınların hem engelli hem de kadın olmaktan kaynaklanan ve farklı bir şekilde yaşadıkları sorunlara çözümler aramak üzere kurulan bir dernek.

Pınar: *Ne tür çalışmalar yürütüyorsunuz?*

Özlem: Kurulduktan bir süre sonra Sabancı Vakfı ile bir proje gerçekleştirdik. Projenin adı “Engelli Kadınların Hak Temelli Mücadele Adımları”. Bu proje çerçevesinde engelli kadınlarla toplumsal cinsiyet farkındalığı ve engelli bireylere yönelik ayrımcılık konularında çalıştık. Hem engelli hem de kadın olmaktan kaynaklanan sorunların farkında olmak ve bunlara çözüm aramak, kafa yormak aslında engelli kadınlar için de yeni bir mesele. Türkiye’de engelli kadınlara yönelik bir ağ oluşturmak, engelli kadın meselesine kafa yoran ve bu alanda çalışmak için alan açmaya çalışan kadınların sayısını artırmak ve bu çalışmayı yaymak gibi de bir derdimiz var ve çalışmalarımız da bu çerçevede yürüyor.

Pınar: *Kadın hareketi içerisinde engelli kadın çalışması yapıyor olmak nasıl bir deneyim?*

Özlem: Alanda aslında bizim karşılaştığımız önemli noktalardan birisi kadın örgütlerinin bugüne kadar engellilerle, engelli kadınlarla temas etmemiş olması ve kadın arkadaşlarımızın aslında ciddi anlamda bu konuda bir farkındalığının olmaması. Türkiye’de kadın hareketinin geldiği noktaya baktığımızda aslında hiç de azımsanamayacak ve küçümsenmeyecek bir yerde

duruyor. Ancak farklı ihtiyaçları olan kadınlarla ilgili neler var diye baktığımızda mesela engelli kadınları çok da o fotoğrafın içinde görme şansımız olmadı maalesef. Belki bu bir anlamda engelli kadınların bugüne kadar görünürlüklerinin olmaması ile de ilgilidir ama sorunlara bütünlüklü bakmak, farklı ihtiyaçları da görmek ve o ihtiyaçlar için çözümler aramayı da birlikte getirir diye düşünüyoruz biz. O yüzden Türkiye’deki kadın hareketi içinde engelli kadın çalışması yapıyor olmak yeni bir deneyim. Diğer kadın örgütlerindeki arkadaşlarımızın da geribildirimlerinden aldığımız şey, aslında bugüne kadar bu meseleyi gerçekten düşünmemiş ve farkında olmamış olmaktan kaynaklı üzüldüklerini ve bu meseleyi atmış olmaktan dolayı sorguladıklarını biliyoruz.

Pınar: *Son olarak eklemek istediğiniz bir şeyler var mı? KİHEP’e dahil olan kadınlara özel olarak söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?*

Özlem: Kadınların farklı ihtiyaçları olabilir, engelli ve kadın olmak da aslında bu farklı ihtiyaçlara sahip grubun bir parçası olmak. Dolayısıyla kadınlık meselelerini konuşurken, kadınların ihtiyaçlarına çözüm ararken, politika üretirken, yöntem geliştirirken aslında engelli kadınları da bir yerde konumlandırmak, engelli kadınların da ihtiyaçlarını da görmek gerekiyor. Mesela bir danışma merkezi kurarken, bir danışma merkezine giderken ya da materyal üretirken, bir kurs düzenlerken veya kadınlarla ilgili herhangi bir planlama yaparken, evde olabilir, iş yerinde olabilir, hayatın herhangi bir alanına dahil bir yerde olabilir, engelli kadınları da düşünmek gerekiyor. Kurduğunuz veya tasarladığınız programın, engelli bir kadının ihtiyacına cevap verip veremeyeceğini düşünmek, eğer cevap vermiyorsa cevap vermesi için neler yapılması gerektiği üzerine kafa yormak, bunun için birliktelikler oluşturmak, yol açmak... Aslında daha iyi hissetmek için de ihtiyacımız olan şey sanırım biraz da bu; birbirimizi güçlendirmek.

Kadınlar, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İçin “Biz Bize”de Buluştu

KİH-YÇ tarafından düzenlenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri “Biz Bize” Toplantısı 18 Şubat’ta İstanbul’da gerçekleşti. Toplantıya kadın hakları alanında çalışan 20’den fazla kadın katıldı. Katılımcıların çalışma alanları çok çeşitliydi: Yerel ve ulusal ölçekte kadına karşı şiddet, kadın emeği ve istihdamı, erken yaşta ve zorla evlilikler, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın hakları konusunda uluslararası mekanizmaların izlenmesi ve raporlama, kadınların siyasete katılımı ve örgütlenmesi, mülteci kadınlar, ekoloji ve LGBTİQ hakları gibi...

Toplantıda Türkiye’de küresel hedeflerin yerelleştirilmesi ve toplumsal cinsiyet odağında hayata geçirilmesi için politika ve uygulamaların nasıl izleneceği ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’nin (SKH) Türkiye’deki kadın hareketi ve feminist hareket için bir savunuculuk aracı olarak nasıl kullanılabileceğine dair yöntemler tartışıldı.

Katılımcılar, önceliğin Hedef 5’e (“toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek”) verilmesi konusunda ortaklaştı. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’nin savunuculuğunu yaparken uluslararası kurum ve örgütlerle dayanışma ağlarının ve feminizmin ulusal ve uluslararası düzeyde politik alanlara doğru söz söylemesinin önemi vurgulandı. Ayrıca yerel dinamikleri ve riskleri göz önüne alarak belli göstergeler dahilinde hedeflerin izlenmesinin yapılması, bilgiyi yaymak için farklı yöntemler geliştirilmesi, bunun için feminist bir dil kurulması ve yerelin de bilgilendirilerek iş birlikleri yapılması da özellikle öne çıkan fikirler arasındaydı.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Biz Bize toplantısına kadın hakları alanında çalışan 20’den fazla kadın katıldı.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’ne Ulaşabilmek İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması Bir Ön Koşuldur!

“Karşılaşmalar: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Buluşması”nda farklı alanlarda çalışan STK temsilcileri bir araya geldi

KİH-YÇ’nin 1 Haziran 2017’de İstanbul’da gerçekleştirdiği “Karşılaşmalar: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sivil Toplum Buluşması”nda farklı alanlarda çalışma yürüten sivil toplum kuruluşu (STK) temsilcileri bir araya geldi. Toplantıda, SKH’lerin yerelleştirilmesi ve farklı çalışma alanlarında toplumsal cinsiyete duyarlı bir biçimde uygulanması ve izlenmesi konuları ele alındı.

Toplantıda, 2030 yılına kadar SKH’lere bütüncül ve kapsamlı bir şekilde ulaşılmasının, yeni ve sürdürülebilir uygulamaların ve politikaların hayata geçirilmesinin ancak kadınların ve sivil toplumun sürece etkin katılımı ile mümkün olacağı belirtildi. SKH’lerin tarihçesi ve Türkiye’deki güncel durum ile ilgili bilgilerin aktarıldığı toplantıda toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin hayatın her alanında yaygınlaştırılmasının önemi vurgulandı.

Buluşma kapsamında düzenlenen panellerde sivil toplum, özel sektör ve yerel yönetimden temsilciler SKH ve toplumsal cinsiyet eşitliği odağında yaptıkları çalışmalarını ve yaklaşımlarını aktardılar. Mülteci, gençlik, iklim ve ekonomi gibi farklı alanlarda çalışan sivil toplum kuruluşlarının toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki çalışmaları da tartışıldı. Katılımcıların katkılarıyla gerçekleştirilen değerlendirme oturumunda, daha eşit, daha adil ve daha sürdürülebilir bir yaşam için Türkiye’de kamu, sivil toplum ve diğer tüm paydaşların katılımıyla bu hedeflerin yerelleştirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği odağında hayata geçirilmesinin önemi vurgulandı. STK temsilcileri, bu alandaki politikaların ve uygulamaların izlenmesi, iş birliklerinin geliştirilmesi ve örnek uygulamaların hayata geçirilmesi konusunda fikir alışverişinde bulundu.

BM 61'inci Kadının Statüsü Komisyonu Toplantısı Kapsamında “Mor Ekonomi” Panelini Gerçekleştirdik

Birleşmiş Milletler 61'inci Kadının Statüsü Komisyonu kapsamında gerçekleştirdiğimiz “Mor Ekonomi” paneline yurt dışından ve Türkiye’den çok sayıda kadın katıldı

Birleşmiş Milletler (BM) Kadının Statüsü Komisyonu¹ (KSK) toplantılarının 61'incisi 13-24 Mart 2017 tarihlerinde New York'ta gerçekleştirildi. Toplantı kapsamında, KİH-YÇ ve BM Kadın Birimi (UN Women) tarafından gerçekleştirilen oturumda, yeşil ekonominin tamamlayıcısı niteliği taşıyan ve bakım emeğinin de sürdürülebilir kılınmasını amaçlayan **“Mor Ekonomi”**² kavramı etraflıca tartışıldı.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DAYALI BİR EKONOMİK DÜZEN OLARAK “MOR EKONOMİ”

Bu seneki ana teması “Değişmekte Olan İş Dünyasında Kadınların Ekonomik Güçlendirilmesi” olan KSK'da, toplantının ana oturumlarının yanı sıra hem bu senenin temasıyla hem de Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'yle ilişkilenen yan etkinlikler de gerçekleştirildi. Bu yan

etkinliklerden biri de KİH-YÇ kurucu üyelerinden ve İstanbul Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. İpek İlkkaracan'ın geliştirdiği ve toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir ekonomik düzenin tasvir edildiği Mor Ekonomi kavramının masaya yatırıldığı paneli.

Mor Ekonomi'nin tartışıldığı etkinlikte öne çıkan noktalar ise şunlar oldu:

- ⊗ Ekonomik alanda kadın-erkek eşitsizlikleri dünya çapında ekonomik büyüme ve refah artışına rağmen derinleşiyor.
- ⊗ Ekonomik alandaki toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin kaynağında, ev içi ücretsiz bakım emeğinin kadınlar ve erkekler arasındaki dengesiz dağılımı yatıyor.
- ⊗ Kadınların ev içi ücretsiz emeğe harcadıkları zamanın erkeklerin harcadığının ortalama iki buçuk katı olması, kadınların ücretli çalışma hayatına eşit şekilde katılmalarına engel oluyor.
- ⊗ Kadınların çalışma saatlerinin ağırlıklı kısmı bakım ekonomisini içermesine rağmen, bu alan ekonomik analizlerde ve politikalarda yok sayılıyor.
- ⊗ Bazı feminist iktisatçılar, ekonomik sistemde kapsamlı bir değişikliğe gidilmediği takdirde “bakım krizi”nin yaklaşmakta olduğuna dikkat çekiyor.
- ⊗ Mor Ekonomi bir yandan toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında önemli katkı sunacak ve kadınların ekonomik olarak güçlenmesine imkan oluşturacak, diğer taraftan da bakım krizinin yanı sıra ekonomik krizlere ve işsizliğe de “Mor İşler” sayesinde çözüm oluşturacak bir model öneriyor.

1 Kadının Statüsü Komisyonu: KSK, 1946 yılında BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin (ECOSOC) işlevsel komisyonlarından biri olarak kuruldu. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını, dünya çapında kadınların durumlarının düzenli olarak tespit ve takip edilmesini ve kadınların güçlendirilmelerini hedefleyen KSK, her yıl Mart ayında toplanıyor. UN Women tarafından organize edilen toplantılar, BM üyesi ülkelere hükümet temsilcilerinin, BM yetkililerinin ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla gerçekleşiyor.

2 Mor Ekonomi: Mor Ekonomi bakım ekonomisinin “(çocuk bakımı, yaşlı bakımı, engelli bakımı vb)” görünür ve merkezde olduğu, bakım emeğinin aileler ve kamusal hizmetler, aile içinde kadınlar ve erkekler arasında eşit paylaşıldığı bir ekonomik düzeni tasvir ediyor. Mor Ekonomi sosyal bakım hizmetlerini herkes için ulaşılabilir kılan bir sosyal bakım hizmeti altyapısına kamu yatırımları, iş-yaşam dengesini sağlayıcı işgücü piyasası düzenlemeleri, kırsal alanda kadınların ücretsiz iş yükünü azaltacak yeşil ve mor altyapı yatırımları ve tüm bu düzenlemeleri olanaklı kılacak, kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümeyi destekleyen makroekonomik politikaları içeriyor.

SKH'ler Bölgesel Çerçeve de Gözden Geçirildi

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin (SKH) bölgesel olarak (Avrupa Birliği, Doğu Avrupa, Orta Asya, Türkiye ve Batı Balkanlar, Amerika ve İsrail) uygulanması ve izlenmesi konusunda ne gibi adımların atıldığına konuşulması, iyi örneklerin paylaşılması ve eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) tarafından Cenevre'de geçtiğimiz Nisan ayında iki günlük bir toplantı düzenlendi.

Toplantının birinci günü bölgedeki 80'in üzerindeki ulusal ve uluslararası STK'nın, ikinci günü ise hükümet delegasyonlarının, BM birimlerinden temsilcilerin ve STK temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi. KİH-YÇ olarak toplantıyı izlemek ve katkı sunmak için biz de oradaydık.

Toplantının ulusal ve uluslararası STK temsilcilerinin bir araya geldiği birinci gününde, ülkelerde ve alt bölgelerde

hedeflerin uygulanmasıyla ilgili mevcut durum ve sivil toplumun süreçlere katılımının ne durumda olduğu tartışıldı. Ayrıca SKH'lerin izlenmesinde oluşturulacak bir Sivil Toplum Katılım Mekanizmasının da temelleri toplantının ilk günü atılmış oldu.

Toplantının ikinci gününün hedefi, BM temsilcileri, politika yapımcılar ve diğer aktörler (sivil toplum, akademi ve özel sektör gibi) arasında sektörler arası bilgi alışverişi ve tartışma ortamını sağlamaktı. SKH'lerin yerel ve ulusal düzeyde uyarlanması ve uygulanması için bölgesel işbirlikleri, izleme ve veri başlıkları altında gerçekleştirilen toplantıların ardından, sivil toplum adına KİH-YÇ, sivil toplumun sürece anlamlı katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliği, engelli hakları, insan hakları, demokrasiye dair taleplerini dile getirdi.

Hukuk Köşesi

Av. Özlem Ayata

KİHEP Grup Yönlendiricisi – İstanbul

TÜRKİYE'DE MÜLTECİ KADINLARA YÖNELİK ARTAN ŞİDDET

7 Temmuz 2017 tarihinde, gazetelerden, savaştan kaçarak ülkemize sığınmış Suriyeli Emami Al-Rahmun'un, bir gece evinden, kocasının iş arkadaşları tarafından kaçırılıp tecavüz edildikten sonra çocuğu ile birlikte vahşice öldürüldüğünü okuduk.¹ Öldürüldüğünde dokuz aylık hamileydi ve henüz yirmi yaşında bile değildi.²

Eşi Halid Al-Rahmun, cenazede, eşinin, zanlılar tarafından takip ve taciz edildiğini, kendisinin ise tehdit edildiğini, sanıklardan birinin kendisine "Eşinden boşan, onunla ben evleneceğim. Sana bir miktar da para veririm" dediğini anlattı ve "...bu nedenle şikâyetçi olmaya hazırlanıyorduk" dedi.

1 Suriyeli kadın tecavüze uğrayıp öldürüldü; kadın bedeni savaş alanı haline getiriliyor, Tuba DEMİRCİ YILMAZ // Sosyolog, Gündem, Ekmek ve Gül, <https://ekmekvegul.net/gundem/suriyeli-kadin-tecavuze-ugrayip-olduruldu-kadin-bedeni-savas-alani-haline-getiriliyor>, Erişim Tarihi: 25.07.2017.

2 Hamile Kadına Tecavüz Edip, 11 Aylık Bebeğiyle Öldürdüler, Cumhuriyet Gazetesi, Yayınlanma Tarihi: 06 Temmuz 2017 Perşembe, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/775770/Hamile_kadina_tecavuz_edip_11_aylik_bebegiyle_öldürdüler...Halk_linc_etmek_istedi.html, Erişim Tarihi: 26.07.2017.

Şiddet karşısında sessiz kalma

Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde "şiddeti ihbar etme hakkı"nı kullan ve artık komşun olan Suriyeli kadınlara destek ol

Cenaze törenine katılan mülteci bir kadın "Biz de tacize uğruyoruz, sesimizi çıkaramıyoruz. Mahkemeye başvurmak istedik bir şey çıkmaz dediler. Sürekli bu sorunlarla karşılaşyoruz, evimize giderken bile korkarak gidiyoruz" diye haykırdı.³

Dakikada 20 kişi mülteci konumuna düşüyor

2017 Dünya Mülteciler Günü'nde, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği tarafından yapılan açıklamada, 2016 yılında, dakikada 20 kişinin mülteci konumuna düştüğü belirtildi. Kendi ülkesinde yer değiştirerek ya da ülke sınırları dışına kaçarak evini terk etmek zorunda kalan toplam 65 milyon 600 bin kişi

3 Suriyeli Emami'nin Cenaze Töreninde Bir Mülteci Kadın: Evimize Korkarak Gidiyoruz, Birgün Gazetesi, Yayınlanma Tarihi: 09.07.2017, <http://www.birgun.net/haber-detay/suriyeli-emani-nin-cenaze-torende-bir-multeci-kadin-evimize-korkarak-gidiyoruz-168967.html>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.

olduğu⁴, Haziran 2017'deki son rakamlara göre ise dünya üzerinde kayıtlı 5 milyon 58 bin 456 Suriyeli mülteci bulunduğu ve en çok mülteci veren ülkenin Suriye olduğu açıklandı.⁵

Savaşın önce 22 milyon olan Suriye nüfusunun neredeyse yarısının zorunlu göçe maruz kaldığı, 10 milyondan fazla Suriyelinin, buldukları yeri terk etmeye zorlandığı, bu sayının 6,5 milyonunun Suriye içinde yerinden edilen kişiler olduğu, geri kalan yaklaşık 4 milyon kişinin ise başka ülkelere sığındığı tahmin ediliyor.⁶ Suriye'de kadınların hükümet yanlısı milisler tarafından cinsel saldırıya ve tecavüze uğradığı, Irak Şam İslam Devleti'nde (İŞİD) ise yaygın bir biçimde tecavüz, cinsel şiddet ve zorla hamile bırakma gibi ihlallerin gerçekleştiği, kadınların köle pazarlarında satıldığı⁷ açıklanıyor. Tecavüze uğrama korkusunun kadınlar tarafından Suriye'den kaçmaya karar vermelerinde temel bir sebep olduğu sıklıkla dile getirilirken, diğer yandan da kadınların Suriye'den kaçış yolculuğunun her aşamasında cinsel şiddete, istismara ve tecavüze maruz kaldıkları biliniyor.

Suriyeli mülteciler artık burada yaşıyorlar

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve bu alanda çalışan insan hakları örgütlerinin hazırladıkları raporlarda, Suriye'den başka ülkelere kaçmış olan dört milyon sığınmacının yüzde 95'inin Türkiye, Lübnan, Ürdün, Irak ve Mısır'dan oluşan beş ülkede ikamet ettiği belirtilirken, Türkiye'deki mültecilerin Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 5'ini oluşturduğu ve Türkiye'nin dünya genelinde en fazla mültecinin olduğu ülke olduğu açıklanıyor.

Suriyeliler, savaştan kaçıp geldiler. Onlar, artık bizim komşularımız, iş arkadaşlarımız... Ama aradan geçen zamana rağmen onlar için yaşam Türkiye'de hâlâ çok zor.

- 4 Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiseri Filippo Grandi'nin 2017 Dünya Mülteciler Günü Açıklaması, Yayınlanma Tarihi: 20.06.2017 , <http://www.unhcr.org/turkey/home.php?content=735>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 5 Savaş, şiddet ve zulüm; zorla yerinden edilmenin şimdiye dek görülmemiş rekor bir düzeye ulaşmasına sebep oldu, Yayınlanma Tarihi: 19.06.2017, http://www.unhcr.org/turkey/uploads/root/unhcr_2016_k%C3%BCresel_e%C4%9Ffilimler_raporu_-_bas%C4%B1n_bildirisi.pdf, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 6 Avrupa'nın Sınırında Yunanistan'ın Türkiye Sınırında İnsan Hakları İhlalleri, Amnesty International, Af Örgütü Yayınları 2013, <https://www.amnesty.org.tr/public/uploads/files/Rapor/GREECE%20FRONTIER%20EUROPE%20HUMAN%20RIGHTS%20ABUSES%20ON%20GREECE%E2%80%99S%20BORDER%20WITH%20TURKEY.pdf>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 7 İŞİD'in Kadınları Köle Pazarında Sattığı Belgelendi, Hürriyet Gazetesi, Felat Bozarlan/Diyarbakır, (DHA) 02 Ocak 2015, <http://www.hurriyet.com.tr/isidin-kadinlari-kole-pazarinda-sattigi-belgelendi-27883068>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.

Yapılan araştırmalar Suriyelilerin günlük satın alma gücünün 7 TL'nin altında olduğu gerçeğini ortaya koyuyor.⁸ Çalışma izni bulunmayanların büyük bir kısmının hazır giyim sektöründe yasa dışı ve dolayısıyla kayıt dışı olarak istihdam edildiği, çok az ücret ödendiği ve insanlık dışı çalışma koşullarına maruz bırakıldığı⁹, okul çağında olup da okula gidemeyen yüz binlerce çocuğun yasa dışı yollarla çalıştırıldığı medyada yer alıyor.¹⁰ Suriyeli mültecilerin yüzde 70'i hâlâ Türkçe okuma yazma bilmiyor, bu oranın kadın mülteciler arasında yüzde 90'lara kadar çıktığı tahmin ediliyor.

Büyük çoğunluğu kayıt dışı olmak üzere Türkiye'de mültecilerin toplam yüzde 31'i iş piyasasına dâhil ve bunların yüzde 17'sini ise kadınların oluşturduğu açıklanıyor.¹¹

Kadınların özellikle kapalı alanlarda çalıştırıldıkları için yaygın biçimde tacize ve erkek şiddetine uğradıklarını¹², iş yerlerinde tecavüz için özel olarak oda ayıran patronların olduğunu, ev sahipleri ve komşuları tarafından evden çıkarma tehditleri ile sürekli taciz edildiklerini¹³, para karşılığı erkeklere ikinci veya üçüncü eş olarak satıldıklarını¹⁴ okuyoruz gazetelerden. Böylece bir kere daha savaştan en çok etkilenenlerin kadınlar ve çocuklar olduğunu görüyoruz.

- 8 İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV) ve IPSOS Araştırmalar Enstitüsü tarafından Türkiye'deki Suriyeli mültecilerle ilgili bugüne kadar yapılan en kapsamlı araştırmalardan biri olan "Mülteci Hayatlar Monitörü", Suriyeli mültecilerle ilgili çarpıcı sonuçları ortaya koymuştur. Araştırma, 27 Nisan-20 Mayıs 2017 arası mülteci nüfusunun yüzde 79'unu barındıran 10 ilde (İstanbul, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Adana, Mersin, Kilis, Mardin, Bursa, İzmir) yaklaşık 1300 kişiyle yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirildi. <http://ingev.org/wp-content/uploads/2017/07/Multeci-Hayatlar-Monitor%C3%BC.pdf>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 9 Independent: İngiliz Firmaların Türkiye Tedarikçilerinde Suriyeli Çocuk İşçi, BBC Türkçe, Yayınlanma Tarihi: 01.02.2016, http://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/02/160201_independent_suriyeli_isci, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 10 Reuters Suriyeli Çocuk İşçileri Yazdı, Birgün Gazetesi, Yayınlanma Tarihi: 27.07.2016, <http://www.birgun.net/haber-detay/reuters-suriyeli-cocuk-iscileri-yazdi-121790.html>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 11 İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV) ve IPSOS Araştırmalar Enstitüsü, "Mülteci Hayatlar Monitörü", <http://ingev.org/wp-content/uploads/2017/07/Multeci-Hayatlar-Monitor%C3%BC.pdf>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 12 Sığınmacı kadınlara taciz-tecavüz kâbusu, <http://t24.com.tr/haber/siginmaci-kadinklara-taciz-tecavuz-kabusu,327918>, T24 Bağımsız İnternet Gazetesi, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 13 Patronun Özel Tecavüz Odası, Cumhuriyet Gazetesi, Yayınlanma Tarihi: 13.07.2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/93675/Patronun_ozel_tecavuz_odasi.html, Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- 14 Suriyeli kadına tecavüz etti arkadaşlarını da yolladı, Milliyet Gazetesi, Yayınlanma Tarihi: 30.05.2014, <http://www.milliyet.com.tr/suriyeli-kadina-tecavuz-etti-gundem-1890011/>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.

Mültecilik ve Hukuki Boyut

Gerek Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası bir sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi'ne, gerekse 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a göre yasal merciler, şiddetin uygulanması ya da şiddetin uygulanacağına ilişkin bir tehdidin bulunması halinde her türlü acil ve yerinde müdahaleyi sağlamak üzere gerekli hukuki veya diğer tedbirleri almakla yükümlüdür. Diğer bir deyişle, ülkemize sığınmış göçmen ve mülteci kadınlar hem Türkiye yasalarıyla hem de uluslararası sözleşmelerle şiddete karşı koruma altındadır ve devlet bu konudaki gerekli tüm düzenlemeleri yapmak ve şiddete karşı önlemleri almak zorundadır.

1 Ağustos 2014 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren **Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne (İstanbul Sözleşmesi)** göre Türkiye'nin yalnızca kendi vatandaşı olan kadınlar için değil, sığınmacı ve hukuki durumu ne olursa olsun göçmen kadınlar için de koruma sağlaması gerektiği düzenlenmiştir (M. 59, 60, 61). Ayrıca Sözleşme'de, taraf devletlerin, şiddet mağdurlarına eşit koruma sağlaması gerektiği öngörülmüş ve mağdurlar arasında her türlü ayrımcılık da yasaklanmıştır (M. 4/3).

Türkiye, İstanbul Sözleşmesi'ne göre, sığınmacı ve hukuki durumu ne olursa olsun göçmen kadınların, vatandaşı olan şiddet mağduru kadınlara sağladığı korumalardan eşit düzeyde yararlanmalarını sağlamakla yükümlüdür.

Kaldı ki yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, Suriyeli mültecilerin büyük çoğunluğu (yüzde 89'u) kayıtlıdır.¹⁵ 2016 yılı öncesinde gelenlerin çok büyük bir bölümü geçici koruma statüsüne sahiptir ve koruyucu kimliği bulunmaktadır. 2016 ve sonrası gelen Suriyeliler'de ise kayıt oranı düşük, bunun nedeni son zamanlarda başlatılan güvenlik soruşturması sebebiyle devletin sadece ön kayıt alıyor olması. Bu uygulama Birleşmiş Milletler sözleşmelerine aykırı olup, yönetmeliklere göre kayıt işlemleri tamamlanan göçmenlere valilikçe derhal koruma ve yabancı kimlik numarası verilmesi gerekiyor. Ayrıca, İstanbul Sözleşmesi'ne göre Türkiye, geçici koruma kimliği almış olsun olmasın tüm şiddet mağduru kadınlar için vatandaşları ile eşit biçimde şiddeti önleyecek ve şiddetten koruyacak tüm önlemleri acilen almak zorundadır.

6284 Sayılı Yasa'da sayılmış olan koruyucu ve önleyici tedbirler, şiddet mağduruna uygun bir barınma yeri sağlanması, geçici maddi yardım, hukuki ve sosyal danışmanlık hizmeti, kreş imkanı, hayati tehlike söz konusu ise re'sen koruma, işyerinin değiştirilmesi ve korunan kişi bakımından hayati tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına anlaşılması halinde, kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi gibi pek çok tedbir kapsar. Önleyici tedbirler, şiddet mağduruna yaklaşmanın, şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmanın, şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermenin, iletişim araçları ile rahatsız etmenin yasaklanması ve bunlara benzer şiddetin yaşanmaması ve tekrarlanmaması için şiddet uygulayanlara yönelik olarak alınan kararlardır.

Yasal düzenlemelere göre şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde **HERKES'in bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar etme hakkı bulunmaktadır**. Ve bu ihbarı alan kamu görevlileri, şiddeti önleme ve şiddete karşı koruma sağlama kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek, gerekli önleyici ve koruyucu tedbirleri almak ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdür. Bu kapsamda, bizler de şiddet ya da şiddete uğrama tehlikesi gördüğümüz her yerde **"şiddeti ihbar etme hakkımızı"** kullanarak, önlemlerin alınmasını sağlamak üzere yasal başvuruda bulunabiliriz. **Bu yasal haklar sayesinde artık iş arkadaşımız, komşumuz haline gelmiş Suriyeli kadınlara, maruz kaldıkları şiddetin önlenmesinde ve şiddetten korunmada bizimle eşit haklara sahip olduklarını aktarabilir ve destek olabiliriz.**

¹⁵ İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV) ve IPSOS Araştırmalar Enstitüsü, "Mülteci Hayatlar Monitörü", <http://ingev.org/wp-content/uploads/2017/07/Multeci-Hayatlar-Monitor%C3%BC.pdf>, Erişim Tarihi: 26.07.2017.

HAKLARIMIZI ÖĞRENEBİLMEK İÇİN BAŞVURULABİLECEK KURUMLAR LİSTESİ

A) AİLE ve SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA BAĞLI KURULUŞLAR

1. Danışmanlık Desteği Alınabilecek Merkezler
Şiddetle ilgili danışmanlık desteği almak için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na (ASPB) bağlı İl ve İlçe Müdürlükleri'ne telefonla veya şahsen başvurup size en yakın Sosyal Hizmet Merkezi, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve diğer ilgili danışmanlık merkezleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

2. Kadın Konukevleri

ASPB'ye bağlı kadın konukevlerinin adres ve iletişim bilgileri gizlilik ilkesi nedeniyle açık değildir. ALO 183 Hattını ve aşağıda listesi verilmiş Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerini arayarak gerekli bilgilere ulaşabilirsiniz. Ayrıca güvenlik kaygınızın olduğu acil durumlarda en yakın karakola giderek konukevine yerleştirmek istediğinizi talep edebilirsiniz. Kolluk kuvvetleri sizi güvenli bir eve yerleştirmekle sorumludurlar.

3. Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı

Yedi gün 24 saat ücretsiz hizmet veren ALO 183'ü arayarak bulunduğunuz yere en yakın Sosyal Hizmet Merkezi, Aile Danışma Merkezi, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve Kadın Konukevleri ile ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz.

4. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

1. ADANA ŞÖNİM

Telefon: (0322) 247 08 35 Adres: Alparslan Türkeş Bulvarı Huzurevleri Mah. 77136. Sok. No: 4 Çukurova, Adana

2. ADIYAMAN ŞÖNİM

Telefon: (0416) 223 12 62 Adres: Altınşehir Mahallesi Gölbasi Karayolu 5. Km'si No:28 Merkez, Adıyaman

3. AKSARAY ŞÖNİM

Telefon: (0382) 222 04 34 Adres: Kılıçaslan Mah. Bediüzzaman Bulv. No:83 Merkez, Aksaray

4. ANKARA ŞÖNİM

Telefon: (0312) 348 36 86 Adres: Ulubey Mah. Kibar Uluğ Cad. No:12 Siteler, Ankara

5. ANTALYA ŞÖNİM

Telefon: (0242) 227 20 62 Adres: Kızılsaray Mah. Yener Ulusay Bulvarı 68. Sokak No:4 Muratpaşa, Antalya

6. BİNGÖL ŞÖNİM

Telefon: (0426) 213 83 80 Adres: Yenişehir Mah. Selahattin Kaya Cad. No:33 Merkez, Bingöl

7. BURDUR ŞÖNİM

Telefon: (0248) 233 19 99 Adres: Bahçelievler Mahallesi Stadyum Caddesi No:29 Burdur İl Müdürlüğü 3. Kat, Merkez, Burdur

8. BURSA ŞÖNİM

Telefon: (0224) 223 03 68 Adres: Yahşibey Mah. Kayabaşı Sok. No:7 Osmangazi, Bursa

9. ÇANAKKALE ŞÖNİM

Telefon: (0286) 218 09 82 Adres: Barbaros Mahallesi Atatürk Caddesi No:209/5 Merkez, Çanakkale

10. ÇORUM ŞÖNİM

Telefon: (0364) 224 67 63 Adres: Üçtutlar Mahallesi Üçtutlar Caddesi No:57 Merkez, Çorum

11. DENİZLİ ŞÖNİM

Telefon: (0258) 266 41 66 Adres: Kervansaray Mahallesi Barbaros Caddesi No:145 Merkez, Denizli

12. DİYARBAKIR ŞÖNİM

Telefon: (0412) 257 21 50 Adres: Diclekent Villaları 252. Sok. No: 39 Kayapınar, Diyarbakır

13. DÜZCE ŞÖNİM

Telefon: (0380) 512 33 40 Adres: Kiremitoçağı Mah. İstanbul Cad. No:109 Merkez, Düzce

14. ELAZIĞ ŞÖNİM

Telefon: (0424) 233 67 51 Adres: Cumhuriyet Mahallesi Fatih Ahmet Baba Bulvarı No:96 Merkez, Elazığ

15. ERZURUM ŞÖNİM

Telefon: (0442) 215 14 00 Adres: Rabia Ana Mah. Atatürk Lisesi Cad. No:1 Yakutiye, Erzurum

16. ERZİNCAN ŞÖNİM

Telefon: (0446) 226 60 68 Adres: İnönü Mah. Hükümet Konağı C Blok No:12 Merkez, Erzurum

17. ESKİŞEHİR ŞÖNİM

Telefon: (0222) 217 46 05 Adres: Osmangazi Mahallesi Doğanç Sokak No:17 Oduzpazarı, Eskişehir

18. GAZİANTEP ŞÖNİM

Telefon: (0342) 220 78 01 Adres: Düğmecı Mahallesi Türkocağı Sokak No: 5/B Şahinbey, Gaziantep

19. GÜMÜŞHANE ŞÖNİM

Telefon: (0456) 213 19 10 Adres: Özcan Mahallesi Süleyman Sungurlu Sokak No:7 Kat:2 Merkez, Gümüşhane

20. HATAY ŞÖNİM

Telefon: (0326) 216 10 89 Adres: Akevler Mah. Ayşe Fitnat Hanım Cd. No.23 Antakya, Hatay

21. İSPARTA ŞÖNİM

Telefon: (0246) 223 49 00 Adres: Piri Mehmet Mah. 107. Cad. No:15 Merkez/Isparta

22. İSTANBUL ŞÖNİM

Telefon: (0212) 465 21 96 Adres: Yeşilköy Mah. Halkalı Cad. No:30 Bakırköy, İstanbul

23. İZMİR ŞÖNİM

Telefon: (0232) 363 33 41 Adres: Soğukkuyu Mah. 1847/15 Sok. No:11 Bayraklı, İzmir

24. KAHRAMANMARAŞ ŞÖNİM

Telefon: (0344) 215 16 26 Adres: Mimar Sinan Mahallesi 48026 Sokak No:3/1 Onikişubat, Kahramanmaraş

25. KARS ŞÖNİM

Telefon: (0474) 214 14 75 Adres: Orta Kapı Mah. Resul Yıldız Cad. No:5 Kat:4 Merkez, Kars

26. KİLİS ŞÖNİM

Telefon: (0348) 813 55 42 Adres: Kilis Saraç Mehmet Çavuş Mahallesi Yonca Sokak No:34 Kat:1 Merkez, Kilis

27. KOCAELİ ŞÖNİM

Telefon: (0262) 322 17 91 Adres: Saraybahçe Kozluk Mahallesi Ruşen Hakkı Caddesi No:13 İzmit, Kocaeli

28. KONYA ŞÖNİM

Telefon: (0332) 322 76 69 Adres: Aksinne Mahallesi Pirebi Sokak No:14 Meram, Konya

29. MALATYA ŞÖNİM

Telefon: (0422) 212 32 25 Adres: Özalper Mahallesi Gülümser Cad. No:15 Yeşilyurt, Malatya

30. MANİSA ŞÖNİM

Telefon: (0262) 232 46 80 Adres: Tevfikiye Mahallesi 3316 Sok. No:15 Merkez, Manisa

31. MERSİN ŞÖNİM

Telefon: (0324) 328 66 35 Adres: Gazi Mah. 1323 Sok. No: 5 Yenişehir, Mersin

32. MUŞ ŞÖNİM

Telefon: (0436) 216 28 07 Adres: Yeşilyurt Mahallesi Emekiler Caddesi No:28 Merkez, Muş

33. SAKARYA ŞÖNİM

Telefon: (0264) 270 10 35 Adres: Sakarya Mah. İnönü Cad. Hamam Sok. No:1 Adapazarı, Sakarya

34. SAMSUN ŞÖNİM

Telefon: (0362) 431 11 87 Adres: Ulugazi Mahallesi Şifa Yurdu Sokak No:10 İlkadım, Samsun

35. SİVAS ŞÖNİM

Telefon: (0346) 225 40 14 Adres: Gökçebostan Mah. Höllülük Cad. No:22 Merkez, Sivas

36. ŞANLIURFA ŞÖNİM

Telefon: (0535) 492 53 63 Adres: Ahmet Yesevi Mah. 9821. Sok. No:135/1 Haliliye, Şanlıurfa

37. TEKİRDAĞ ŞÖNİM

Telefon: (0282) 261 20 48 Adres: Gündoğdu Turgut Mahallesi Şehit Yüzbaşı Mayadağlı Caddesi No:38 Süleymanpaşa, Tekirdağ

38. TRABZON ŞÖNİM

Telefon: (0462) 231 40 12 Adres: Soğuksu Mahallesi Soğuksu Caddesi Huzur Sokak No:6 Merkez, Trabzon

39. UŞAK ŞÖNİM

Telefon: (0276) 223 98 27 Adres: Atatürk Mahallesi Çivril Caddesi No:48 Merkez, Uşak

40. ZONGULDAK ŞÖNİM

Telefon: (0372) 222 12 14 Adres: Meşrutiyet Mahallesi Yeni Sokak No:1 Merkez, Zonguldak

B) BARO KADIN DANIŞMANLIK MERKEZLERİ ve ADLİ YARDIM SERVİSLERİ

Pek çok ilde bulunan baro bünyesindeki kadın hakları birimlerine yardım talebinde bulunabilir ve hukuki danışmanlık desteği alabilirsiniz.

ACİL DANIŞMA HATLARI

ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı

ALO 155 Polis İmdat

ALO 156 Jandarma İmdat

ALO 112 Acil Tıbbi Yardım Hattı

ALO 157 İnsan Ticareti Mağdurları Acil Yardım ve İhbar Hattı

Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı: (0212) 656 96 96 ve (0549) 656 96 96

C) BAĞIMSIZ veya BELEDİYELERE BAĞLI KADIN SIĞNAKLARI

Bağımsız veya belediyelere bağlı sığınak sayısı son derece azdır. Bağımsız sığınaklar, ev içi şiddete maruz kalan tüm kadınlara sığınma ve korunma imkanı sunmak, kadınlar için yeni yaşam alternatiflerini dayanışma içerisinde ortaya çıkarabilmek, gereken yönlendirmeyi yapmak, kadınların şiddete karşı hak bilinci edinmesini ve özgüven kazanmasını sağlamayı amaçlar. Bu sığınaklar ayrıca telefonla danışmanlık vermenin yanında psikolojik, hukuki ve mesleki rehberlik konusunda da yüz yüze danışmanlık desteği de vermektedir.

ADANA KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ VE SIĞINMA EVİ DERNEĞİ (AKDAM)

(0322) 453 53 50, E-posta: akdam.adana@yahoo.com

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SIĞINMA EVİ

(0312) 507 24 24

ANKARA ÇANKAYA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SIĞINMA EVİ

(0312) 458 89 00 / Dahili: 1154

ANKARA KEÇİÖREN BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SIĞINMA EVİ

(0312) 359 33 22

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0412) 226 22 98 - (0412) 229 48 80, E-posta: dikasum@hotmail.com

DÜZCE BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SIĞINMA EVİ

(0380) 514 45 34

İSTANBUL EYÜP BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0212) 440 05 00, E-posta: sosyal@eyup.bel.tr

İSTANBUL KADIKÖY GENÇ KIZ SIĞINMA EVİ

(0216) 474 52 61, E-posta: iletisim@genckizsiginmaevi.org

İSTANBUL KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

0212 411 08 35

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 293 42 93

İZMİR ALIĞA BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 616 19 80 / Dahili: 191

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 367 73 88

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 999 29 29 / Dahili: 4705

İZMİR KARŞIYAKA BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 399 40 81

İZMİR ÖDEMİŞ BELEDİYESİ KADIN SIĞINAĞI

(0232) 545 11 99

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

(0212) 292 52 31 – 32, www.morcati.org.tr, E-posta: morcati@morcati.org.tr

